

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 44

Fylke: Buskerud

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Sigdal

Emne: Veving

Bygdelag: Sigdal og Eggedal

Oppskr. av: Andreas Mörch

Gard:

(adresse): Prestfoss

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. AM

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Opplysninger ved husmor Kristi Åsly, Prestfoss og Gunhild Finnebråten, Eggedal. Kristi Åsly f. 1887, har mye etter mor si, er sjöl flittig veveriske. Gunhild Finnebråten f 1859, har vevd sjöl, för.

1. " Varpe te renninga te vömmölsveft va de ei kånst å spinne fint nok. Sku döm bli rekna för goe varpspinnerar, måtte döm kunne spinne så grant at döm kunne legge ælna tå halle mörka, veit je 'o mor sa. Vömmöle vart vövi enten treskaft eller firskafte. Bruka döm tre tråar i tin', brukka döm femtentjauars sji, de e de samma som femti tinnar på 10 centimeter i sjia. De vömmöle döm vov, va stert ~~ammöle~~ å slite på. De va gammal rekning at ei vömmölsbukse sku hülle tre vintrar te ein skökskar.

Te sjurtety eller buserullty brukte döm bomullsgån 20/2 eller 24/2, blått og gvitt. Sjurtety vov döm heist toskaft, te buserullar tre-eller firskafte. Da rente döm jenne 31 tjau, og sji på 27 eller 28 tjau. Da fekk döm hallfemte kvart i sjia, og da sku'n legge fem ælne a mörka me gån.

2. Fine stakkar va tå heimevövi grannty, granntystakkar.

Grannty va tå ull i veft og renning, spönni så grant ~~ammöle~~ som de fanns rå,- de e samma slage i det alterkle som heng i kjörkesvala. (frå 1740.)

Tenesjentun sku ha ein ullverkenskjole de# eine åre,

10029
10029

og ein bomullsverkenskjole ~~de~~ andre, nå döm tente, de va ein del tå lönn, så va de skjört og treie te händags, to serkar, hosur og attpåbindingar, to par sko og ein daler i lönn. Alt ~~tye~~ vart heimevövi.

Te kjolety, ullverkens kjolety, bruka döm bomullsrenning 20/2, og veften spann döm tå juleulla og vårulla, döm klifte sauine tre gångar den tia. Og da ^{re} ~~f~~kna döm ælna tå ~~halla~~ halle mörka te veft, döm vov firkaft da, men vov döm toskaft, rakk döm litt lenger. Veftegåne va de fiste ongdommen fekk öve sei på me spinning, för de va de uvandaste gåne. Ho Jårån Rullrud va me mor si og spann da'o va seks år gammal. Ho spann sjöl alt gåne te et sjal som mor hennas vov, og som ho Jårån hadde på sei da'o binte på skolen. Ho hadde de ullsjale alle åra ho ~~gjorde~~ jikk på skolen, så de va nokko som hölli.

3. Döm bruka mye struveft te skjurtur og serkar, men je veit döm kjöfte leret te overdel på serkane, men neate hadde döm heimevövi struveft, för stru avla döm sjölve. Di serkane hadde söm i live. På skjurtur og serkar hadde ~~döm~~ döm helst toskaft veft. (*Både serker og skjorter hadde struveft med - derst. fortalte Jorun Vik, 1928.*)

4. Sengeomheng va jamt kjöft nenante, je kan ikkje hugse heimevövi sengeomheng. (Sml. svar på Seng og sengestellg.)

5. Sengetöy. Lakena va ofte tå strugån me bomullsrenning og struveft, men te händagslaken og bössplægg va're ofte vövi firskaft tå groft stru med lin renning, men de uvandaste strue i veften.

Sengeplægg vov vi tå bomullsgån 12/6 og la fire ælne tå bunten, og sji ll tjau, to-tråas nautehårgån. De va'o Turi Skatvedtåsen som spann te nautehårplægg. Og et skekt plægg kom på 4-5 kroner i kontant utlegg. Da kjöfte vi nautehår frå ein garver. Döm vart vövi i tvist, to tråar i hovulla og ein i tin'. (*Omkr 1900.*)

Sku de vara finare, vart de vövi krokbragd. De e gammal

10029
10029

veving her. Mor hass far hadde me sei krokbragdplægg te Kvisle da'o jifta sei.(1846). De va tre skaft og tre tröar, bomullsrenning ell^{er} heimspönni lingån te renning, og nautehårsveft.

Underplægga va tå bomullsrenning og grov eingjengt ullveft, så de vart groft. +)

Putevara var tå leret, men för i tia va're struveft i putevara au, så te håndags.

6. Dukar og sælvetar va tå lin, spönni heime, de va lin i renning og veft, vövi firskaft med fire tröar.

7. Handklea va tå strige, leret, og te rekti fint tå lin. Det kunne vara ringven veving, så de vart rutur.

8. Åklea vart vövi tå spælsauull, döm vart harare, glattare a de#. Döm bruka plantefærja ull og smetta. Så e're i de teppe frå Ramstad frå 1740. (Alt etter Kristi Åsly.)

(+) Ullgvislar tå ull i veft og renning, vov je treskaft, men ullgvislar me bomullsrenning og ullveft, vov je firskaft. Ja spann varpe sjöl, men ein kunne ikkje sjeite på blanke ennar da, ein måtte esle att ein liten ulldått i sjeiten, på begge ennane. - Gunh. Finnebråten, 1954.)
Vevemåtene ble: toskaft, treskaft, firskaft, ringven, (da trer döm firskaft ettereinan og får firkanta rutur) tvist o krokbragd og halldreil.

Te fint leret bruka vi gån 28/2 og 30 tjau i sjia (100 på 10 cm) og te fin duk gån 30/2 og 31 tjau i sjia.

(Kristi Åsly.)
1954.

10029

10029